

**Commentaria In Regulas Cancellariæ Apostolicæ: Sive In
Glossemata Alphonsi Sotto, Glossatoris nuncupati**

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

Reg. LIII. Non suffragetur dispensatio nisi litteris confectis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62377](#)

Argumenta in Reg. LIII. INNOCENTII. VIII.

- I.** Hæc Regula quando non obsteret.
2. Sumptum bullæ non continet tempus expeditionis ipsius bullæ.
3. Hæc Regula est de dandis quia haberet decreta irritans.
4. Ex preemio oritur ratio dispositionis.
5. Hæc Regula habet locum in his dispensationibus, quæ restringuntur per regulas Cancellariae tantum, non de alijs quæ de jure communi restringuntur.
6. Hæc Regula in quo aucta sit per novissimos Pontifices.
7. An satis sit ad effectum hujus Regulæ, si quocumque tempore litteræ expediatur.
8. Dispensatus ad tria incompatibilia, licet retineat illa bullis dispensationis non expeditis, non incidit in penam extravagantis execrabilis.
9. Gratia libet dicatur facta sine expeditione litterarum, non tamen sine litteris potest in exercitium deduci.
10. An in foro conscientia gratia dispensationis sufficiat litteris non expeditis.
11. Cautela ut sola signatura sufficiat.
12. Supplicatio sola nullius est effectus extra Curiam, nisi addatur clausula quod supplicatio sola sufficiat. Er quid in foro conscientia hodierno.
13. Absolutio à censuris sufficit in foro conscientia, etiam litteris non expeditis.
14. Hæc Regula non procedit in dispensatione concessa accessoriæ simul cum provisione, seu alia conclusione sub quibus erant expeditæ litteræ.

Regula LIII. Innocentij VIII.

NVLLI SVFRAGETVR DISPENSATIO
NISI LITTERIS CONFECTIS.

Item cum concessiones super gratiis dispensationum quarumcumque quibusvis per ipsum D. N. concessarum, vel concedendarum, per Regulas Cancellariae Apostolicae sint provide limitatae, licet aliquando in petitionibus super huiusmodi concessionibus oblatis multa sint petita, ne quis praetextu talium concessionum id dispensativè tenere, aut facere presumat, ad quod concessiones huiusmodi se non extendunt, voluit idem D. N. quod nulla talis dispensatio

GLOSSEMA ALPHONSI.

A Ista regula dicit in effectu quod nulla dispensatio debet alicui suffragari, nisi litteræ de-
super sint confectæ, hoc dicit, & ponit magnum præmium: Et credo quod si facta in
utilitatem, tam pro Officialibus quam etiam pro alijs, & hodie sit in Curia quod qui vult
gaudere dispensatione, solvit duas taxas, & ponit bullam in plumbo, & quia ibi dicunt
expedita satis est sibi, ut dixi superius saper numero: quia cum plumbo dicitur bullata
bulla & expedita, c. licet de criminis falsi, sed alia est cautela in curia, si vis quod ista
Regula non obstat tibi, suadeo quod facias expediti quonodocumq; volueris, & producas
B eius sumptum in iudicio, & non originalem, ubi retro est quando fuit expedita, sed in
sumpto non ponitur. Item quod expediás per Cameram si vis solvere unam taxam ultra,
ubinon ponitur quando fuit expedita. Miror tamen quomodo non inveniant modum ad
tollendum has fræudes, scilicet quod etiam illud quod est retro bullam, scilicet quando
fuit expedita facerent etiam registrari. Hoc tamen cum isto officio sollicitatorum sive
genicorum bene constat quando fuit expedita per librum eorum.

Item etiam alias vidi constare per Rescribendarium & per alios computatores &c:
Et hac Regula est danda, quia habet decretum irritans, & vidi etiam dari. Sed ponde-
randa sunt verba præmij hic, ex quibus colligitur ratio totius dispositionis l. fi. ff. de hæ-
red. insti. & Bal. dicit in proemio C. §. quibus facit c. & xcix dist. per qua verba 4
apparet istam Regulam habere locum in his dispensationib. que restringuntur per regulas
Cancellaria tantum: secus de alijs que restringuntur tantum de iure communii per ver-
ba Præmij huius: tamen cogitandum est. Vnunt tamen succinctè dicam, quod dispen-
satus ad plura incompatibiliæ, si illa detineat etiam bullis non expeditis, quod non incidat
in paenam extravagantis Execrabilis per verba ibi posita: & sic intellexi alias sententia-
tum in Rota, & quia caussa pendet taceo iura.

COMMENTARIA IO. A CHOKIER.

A Ista Regula) Convenit haec Innocentij Regula cum alijs quas posteriores 6
Pontifices ediderunt, salvo quod in fine post vocem cuiquam Pius V. & alijs
exinde addiderunt in iudicio & extra, ut tollatur omnis debitatio quæ orta erat
ex sola signatura dispensationis, an quis tutus esset in foro conscientiæ. Itaque
Ooo 3 deci-

deciditur hic, neque in judicio, neque extra, id est in foro interiori ejusmodi dispensationem suffragari.

B Producens sumptum) Sumptum enim bullæ non continet tempus expeditio-
nis ipsius bullæ: Satis est autem ad effectum hujus Reg. si quandocumq; & quo-
cumque tempore expediantur bullæ; Vnde si ante finitum judicium quocumq;
tempore litteræ expediantur gratia atque suspensatio suffragabitur, quamvis in
principio judicij solo verbo concessa inveniatur. Ita post loc. conf. 41 nu. 3. &
lib. 3. Gomes in reg. de non judic. jux. serm. supplic. quest. 6. D. Joannes Guinier-
rez lib. 4. præct. quest. super. 2. part. Novæ Collect. q. 9. nu. 4.

C Non incidit in panam) Ratio est quod licet litteræ ante expeditionem
non suffragentur, tamen re ipsa ipsi dicuntur dispensati, licet eis uti non pos-
sint, & sic non impeditur substantia dispensationis, sed exercitium, Mandat. id
Reg. quod commiss. causs. &c : quest. 9. Gutierrez d. loco nu. 5. Mohedan decis. 3. de
re script. ubi scribit, quod licet gratia respectu gratia seu privilegij dicatur fa-
cta sine expeditione litterarum, non tamen potest sine litteris in exercitium
deduci. Vnde in casu d. decisionis Mohed. 3. fuit per Rotam resolutum Epis-
copum non potuisse vigore alternativæ de beneficio providere litteris non ex-
peditis. Sed an in foro conscientia gratia dispensationis subsistat litteris non
confectis? D. Gutierrez lib. 4. q. super 2. p. No. Collect. q. 10. scribit Hieron. Pa-
ulum in praxi Cancell. vers. Et faciunt hæc ad questionē, partem negativam
tenerē, hac præfertim motu ratione, quod quando Papa concedit illa gratiam
videtur concedere sub tacita conditione, quatenus litteræ inde expediantur &
mens sua atq; intentio talis præsumitur ne gratia suffragetur, nisi fuerit expedi-
ta: idq; constare ex hac Reg. 53. & stylo Rom. Curia, qui stylus habet gratiam
Papæ esse informem & non claram, nisi litteræ expediantur, quia alias gratia
suum esse non habet: idemq; esse aut in omni casu, in quo esset de voluntate
Papæ tacita, vel expressa, quod litteræ expediantur: quia ante expeditionem
gratia sine peccato uti non posset, ut est in omnibus Commissionibus gratiosis
habentibus clausulam, Vocatis &c. vel requirentibus informationem, aut cogni-
tionem, ut in dispensationibus super irregularitate & aliis similibus, in quibus
utentes similibus gratiis litteris non expeditis, non sunt tui in conscientia & ad
fructuum restitutionem Cameræ tenentur. Secus autem in dispensationibus ad
duo, & super defecitu natalium & similibus, in quibus non videtur esse de mente
Papæ expressa, vel tacita, quod dictæ litteræ neq; sibi expediatur ad hoc, ut
in foro conscientia relevant dispensatum, sed tantum ut non suffragentur ab his
expeditione, ut in hac Reg. habetur: hancq; partem negativam tuerit quoque
Gomes ad Reg. de non judic. juxta form. supplicat q. 9. Verum, prædictis non
obstantibus contraria tuerit sententiam doctissimus Gutierrez d. q. 10 nu. 4.
Op. 1997.

PRIVILEGI
REGULARUM
ET
CONVENTORIUM
IN REGULAS
MISERICORDIAE
APOSTOLICAS
PROPE TERRAM
CITTA
8

& seq. varijsque illam firmat argumentis & auctoritatibus inter quas est Abbatis
in de. Dudum in si. de sepultu. quam sequuntur omnes moderni in Rub. de Constitut.
quibus addc Rebuffum in praxi. tit. de dispen. ad plura nu. 41. & 42. qui cautelam
pro securitate ponit ut faciat inscribere in signatura, quod litteræ dispensatio-
nis valcent & suffragentur in omnibus & per omnia à data præsentium perinde
ac si litteræ sub dicta die expeditæ fuissent Reg. Cancell. non obstat. Sed prag-
matice Rom. hoc rejiciunt, timentes jus bulle, & lucrum amittere, licet qui-
busdam concedant: fa. not. Mohed. d. dec. 3. nu. 2. ubi supplicationem solam nul-
lius esse effectus extra Curiam scribit, nisi addatur clausula, quod suppl. sola suffici-
at. Sed cum à tempore Pij V. in d. Reg. ponatur in iudicio vel extra suffragetur, vi-
detur non posse procedere quod ex D. Guitierrez diximus habentem solam
signaturam tutum esse in foro conscientia, Nicol. Garcia tratt. de benef. parte. 4. c.
numero 13. absolutio tamen à suspensione seu alia censura obtenta sine littera-
rum expeditione valebit in foro conscientia, & sic intelligendus Navar. sup. conf.
29 Nec obstat hæc Reg. quia loquitur de dispensatione. Denique non proce-
det Reg. in dispensatione concessa a cancellori simul cum provisione seu alia con-
clusione super quibus erant expedite litteræ: Nam tunc satis est constare de
dispensatione per supplicationem Cassad. dec. 35. sup. Regulis Rota dec. 85. lib. 2. &
dec. 214. nu. 3. p. 1. diversi Garcia d. c. 1. nu. 33 Alias limitationes quibus sola signatura
suffragatur litteris non confessis sumes ex ijs quæ supra scripsi ad Reg. xxv. De
non judicando juxta form. suppliant,

Argumenta in Regul. Iiii.

INNOCENTII VIII.

I. Hæc Regula est partim secundum jus,
partim contra jus.

2. Promotio an à tempore dispensationis,
an verò à possessionis pacifice sit atten-
denda.

3. Hæc Regula non est danda.

4. Regula hæc non est inter Regul. Pauli V.
nec alia duæ sequentes.

5. Qui possidet beneficium contra dispositio-
nem cap. licer canon an fructus suos,
an interim fructus suos fecerit,

Regula